

ETA MAITA HERRIA... (LAUGARREN ATALA)

Gerardo MUNGIA

Atxilotutako langileak askatu egin dituzte. Patxik euskara ikasi nahi du eta euskaltegi batean eman du izena. Han Idoia ezagutu du, euskaltegiko irakasle eta denda batean lan egiten duena. Herriko bestetara joan dira biak eta elkarrekin maitemindu dira.

4. JELKALDIA.

Atxilotuak aske irten dira. Isun edo amanda neurriga-beak ezarri dizkiete. Baina borrokaren segitzeko sasoiz beterik daude. Patxik gure hizkuntza, euskara, ikasi nahi du eta bizi den auzuneko euskaltegian izena eman du. Egunero harat abiatzen da fabrikako ordutegiaren arabera. Bertan Idoia ezagutuko du; irakaslea da eta denda batean langile. Kurtsoaren lehenbiziko eguna denez, bakoitza bere burua aurkezten ari da.

Jelki taulara ikasle eta irakasleak gau eskolako ikasgelan.

Bixente (irakaslea)
53. Otsagabian sortua.
Betidanik ene nahia
euskaraz erakastea.
Zabiltzate haia-haia!

Idoia (sujeta-irakaslea)
54. Talde koskorra zarete.
Jende ernai alegia.
Gaurdanik izanen duzue
gau eskolan egongia.

Haira (ikaslea)
55. Berriki jubilatua.
Bizitzea aztertu taxuz,
euskara ene zor zaharra.
Ez diot eginen purrust.

Bea (ikaslea)
56. Beha nazazue lagunak.
Eta bai, senegaldarra.
Nafartartu, euskaldundu.
Mundua jada ñabarra.

Txarli (ikaslea)
57. Hargina ogibidea.

Bi seme-alabaren aita.
Biak euskaldunak dira.
Gaindi nahi dut erronka.

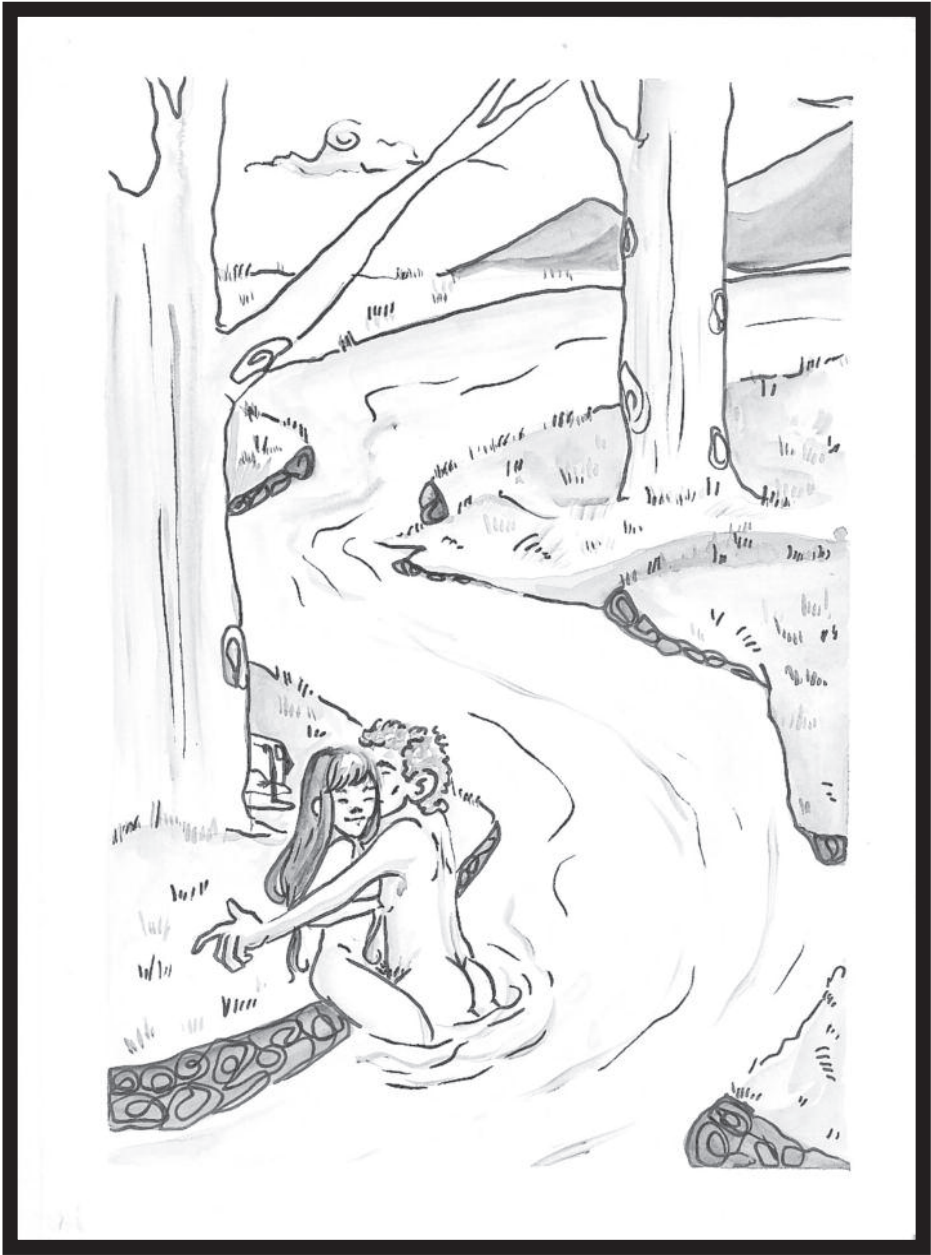
Patrick (ikaslea)
58. Lagun franko Iruñean ez.
Euskara biziki maite.
Ezarririk landuko dut.
Izan dadila bai-urte!

Haira (ikaslea)
59. Iduriz, egun, txapela
bakarrik zahartzaroan.
Nik euskararen txapela
ta gaztetu ber denboran.
Jasone (ikaslea)

60. Politikari zenbaiti
euskara kontra-zulotik.
Futxo! Iraganaraziz
erdararen zirgilotik.

Esther (ikaslea)
61. Euskaraz dantzudalarik
berehala ni bekaizti.
Mintzatzeko ezinean
naizelako ahalketi.
Patxik ikasgelako orori proposamen
bat luzatzen die.

Patxi
62. Mendien falta sentituz,
sagardiak, goi pikarrak,

«Azkenean biok
bakarrik»
Haira ARIZTEGI

baratzeak, oihanak,
ardiak, behiak, behorrak...

63. Nik kumitatzen zaituztet
gure herrira, konpaiak.
Familiaren etxera.
Izanen baitira jaiak.

Idoia
64. Ados, ez da xede txarra.
Gaurdanik zure aiduru.
Telefonoz deitu otoi.
Goait egonen naiz, ni pürü.

Jelki agertokira arizale guziak. Bakoitza
bere atetik. Kantatzera doaz.

2. KANTOREA: EUSKARA NOIZBAIT

–Aita gaur entzun diot aitatziri eleka
bere lagun batekin mendiko bidexkan.
Ez dut fitsik ulertu, hortaz ene kezka.
Txunditurik behatzen, jakin-min gai-
nezka.
Haien hitzen aireak hartu nau este-
kan.

–Hirurak eskuz esku, ni erdian nonbait,
abian jarri gara, norantz ez baitakit.
Etxe baterat heldu, barnean jadanik,
otamena mahaian, edateko zerbait.
Berek mintzo ederrean, nik konpreni
ez tirrit.

–Sartu da sukaldean etxeko anderea,
aitatxi besarkatu, biak poz beteaz.
Solasean hirurak balira ahaideak.
“Zer hizkuntza den hori” egin diet gal-
dea.
“Guhauren sor-mintzaira”, euskara
maitea.

–Zahartzaroak ahal nau egiten hiztu-
na?
Umetxoa oraino, hau debeiasuna!
Emadazu aita otoi, ai! lasaitasuna,
iritsiko zaidala eni ere eguna.
Noizbait naizela izanen oro euskaldu-
na!

Airea: “Hizkuntza eta Herria”.
Guziak erretira. Agertokia hutsik gera-
tu da.

Jelki oholtzara türk andere-gizonak,
haien taula-joko ikusgarriak antzezten.

«Katalina Erauso», 2016an
Baionan.
Bob EDME | FOKU

Oilanda-anderea
I- Espantu larri handietan
zabiltzate “Patxiak”
publiko hutsalarentzat.
Zuendako goraintziak.
Laila la laila la...

Beltxarga-anderea
II- Hara! Ze paketa duen
istape lorios hortan!
Erotzen naun, berotzen naun.
Sua hezur zainetan.
Laila la laila la...

Zirlinga-anderea
III- Ametsetarik iratzar
dohakabe alaena.
Alta, alferrik galduko dun
lumarik ederrena.
Laila la laila la...

Erregetxopit-gizona
IV- Amainariak “Idoiak”,
zuen burueri behaz.
Mundu honetako taulan.
Hisiaturik, ontsalaz.
Laila la laila la...

Larrepetit-gizona
V- A! Ze gilak dakuskidan
gorputz ezti horretan!
Surik gabe irakiten
din odolak zainetan.
Laila la laila la...

Guziak
VI- “Oilarrak orotan oilar
nahiz kantari ederra”.
Attulik* idatzi zian.
Ez zuan batere okerra.
Laila la laila la...

Airea: Buhamiak. Türkak erretira ate
gorritik. Oholtza hutsik geratu da.

5. JELKALDIA

Idoia eta Patxi herriko bestetarat elka-
rrekin joan dira. Goizetik ibili dira ka-
rriketan barna jendeak agurtzen, eda-
ten, dantzatzen, kantuz... Udako beroak
bazterrak txokartzen ari dira. Bi gazte-
ak amodioaren deialdiari lotzen ari di-
ra.

Jelki taulara Patxi eta Idoia; jelki he-
rriko jendea bestaz gozatuz. Guziek
“Jauzi bat” dantzatzen dute. Gero de-
nak agertokitik erretira, salbu Patxi eta
Idoia.

Patxi (Idoiari)
65. Hau beroa uda hontan!
Luze, motel, zinez idor.
Joan gaitezen errekarat,
ordu hauetan ez da inor.

66. Erreka gertuan, hurbil.
Urak gardenak, aratzak.
Kapen egiteko lasai.
Leku atzendua, antza.

Biak hurbileko errekarat doaz gorputzen
freskatzeko estakuruan.

Idoia
67. Ene aldetik bai, ados.
Azkenean biok bakarrik.
Hainbertze jai eta harrabots,
ia ez baitut indarrik...

68. Aizu, bainujantzirik ez...
Zertarako nahi dugu?
Larruak larruari junta...
Amodioa dagigun!

Jelki dantzariak: Amodiozko dantza. Gero
guziak taulatik erretira.

*Attuli: Alexis Etchekopar, Barkoxeko ospe handiko
behiako koblakaria